

© PATRICK DIELEMAN

BIO-ADVIES IN DE KIJKER

Heel wat biobedrijven hebben behalve groenten ook akkerbouwgewassen. We bezoeken enkele biologische telers, maar eerst staan we stil bij onze eigen voorlichtingsactiviteiten. – *Ignace Deroo, consulent Biologische productie Boerenbond*

Ook bij biologisch werkende landbouwers is er nood aan advies over bedrijfseconomie, teelttechniek en de juiste afzetkanalen voor biologische producten.

Aanbod Boerenbond

Boerenbondleden kunnen beroep doen op de consulent Biologische productie. Met de kennis die hij opdeed tijdens 16 jaar voorlichting kan hij geïnteresseerde gangbare telers begeleiden, die willen nadenken over de kansen van biologische productie op hun bedrijf. Hij kan voor hen een plan opmaken dat duidelijk maakt welke punten er op het bedrijf moeten worden aangepast om de omschakeling te doen slagen. Dit ligt in het verlengde van de werking van Bio zoekt Boer.

Vlaamse steun

Verder bouwend op het bestaande systeem, heeft de Vlaamse overheid met ingang van 1 april 2014 een nieuw ondersteuningssysteem ingevoerd voor het vergoeden van een erkende bedrijfsadviseur. Het bestaat uit 4 luiken. Tabel 1 laat zien dat voor elk van deze luiken een maximaal bedrag geldt. De lijst met erkende adviseurs kan je vinden op de

website van de Vlaamse overheid. Alle leden van Boerenbond kunnen Ignace Deroo aanspreken voor advies onder deze steunregeling. Hij is erkend als adviseur voor de 4 luiken.

Vormen van advies

Omschakeladvies Dit advies kan gebruikt worden om basisinformatie te krijgen over biologische productie. Hoe zit een teeltplan in elkaar, en wat met de certificering? Welke controleorganisaties kan je

aanspreken? Welke steunmaatregelen zijn er? Hoe zit het met de afzet? ...

Biobedrijfsplan Hierin worden de punten van het omschakeladvies toegepast op maat van het bedrijf. Belangrijk sluitstuk van dit plan is de bedrijfseconomische doorrekening, met uiteindelijk de vaststelling of een omschakeling naar biologische productie rendabel zal zijn voor het specifieke bedrijf.

Startersadvies Dit advies is meer in detail gericht naar specifieke thema's, zoals bedrijfseconomie of teeltplan. Ook problemen met de bodem of rassenkeuze kunnen hierin aan bod komen.

Bedrijfsadvies Wie de omschakeling achter de rug heeft kan nog een beroep doen op een bedrijfsadvies. Net zoals bij het startersadvies kunnen hier heel specifieke thema's aan bod komen. Het is niet de bedoeling om het hele bedrijf door te lichten, maar om gericht te werken rond vragen die leven bij de bioteler. ■

De Vlaamse overheid voerde een nieuw ondersteuningssysteem in.

Tabel 1 Overzicht van de steun via het nieuwe Vlaamse biobedrijfsadviesstelsel - Bron: Vlaamse overheid

	Steun (%)	Maximaal steunbedrag (euro)
Omschakeladvies	75	510
Biobedrijfsplan	75	960
Startersadvies	75	3.200
Bedrijfsadvies	50	4.000

Meer info over het adviesstelsel en de erkende adviseurs vind je op www.vlaanderen.be/landbouw. Voor ons eigen voorlichtingsaanbod kan je terecht op www.boerenbond.be onder 'Kenniscentrum'.

© THIERRY BEAUCARNE

AL EEN DECENNIUM IN OMSCHAKELING

Zolang Thierry Beaucarne meewerkte met zijn ouders, was dat op een gangbaar akkerbouwbedrijf. Toen hij in 1998 het bedrijf overnam, besloot hij stapsgewijs om te schakelen naar de biologische productiemethode. – *Sander Van Haver, Bio zoekt Boer*

Al sinds een tiental jaar schakelt Thierry in functie van de stijgende vraag naar bioproducten om de 2 jaar een perceel om. Op dit moment bewerkt hij 18 ha biologisch en 18 ha gangbaar. De biologische tak is voor hem de motor van zijn bedrijf, die voor het nodige omzetcijfer zorgt.

Vruchtwisseling

Op zijn zware leembodem is er zowel plaats voor akkerbouw als voor groenteteelt, met een teeltrotatie van één op 4. Op de gangbare percelen zijn de hoofdteelten suikerbieten, chipsaardappelen, korrelmaïs en wintergerst. Op de biologische percelen zijn dat prei, knolselder, pootaardappelen, sluitkool, voederbieten, prinsessenbonen, zomertarwe en 3 ha wintertarwe (in omschakeling naar bio). "Gangbaar en biologisch telen kan samen op hetzelfde bedrijf, wanneer de teelten

visueel goed te onderscheiden zijn", vindt Thierry. "Op termijn zou ik liever nog wat meer graan telen om de bodem te laten rusten. Doordat een groot deel van de oogstperiode in het najaar valt, ziet de bodem wel wat af. Daarom denk ik eraan om de teeltrotatie te verruimen tot één op 6, met mengteelten en meer groenbedekkers. Daardoor zou de bodem meer weerstand krijgen tegen ziektes en plagen. Een goede teelt begint immers met een gezonde bodem."

Thierry volgt geïnteresseerd de proeven bij Inagro, maar legt bovendien elk jaar zelf enkele rassen- en bemestingsproeven aan. "Zo kan ik beter inschatten welke rassen goed gedijen op mijn percelen. We meten de opbrengsten van verschillende rassen of met verschillende bemestingsstrappen. Dat volgen we op met behulp van stikstofprofielanalyses in prei en knolselder. De resultaten stem-

men niet altijd overeen met die van de onderzoekscentra. De teeltomstandigheden op elk bedrijf zijn zodanig divers, dat rassenkeuze en bemestingsstrategie op bedrijfsniveau moeten worden aangepast."

.....
Als je goed wil boeren moet je de bodem goed verzorgen.
.....

Zaaien en planten

Al het plantgoed is biologisch. Het zaai-goed is soms gangbaar, maar dan niet ontsmet. De rijenafstand van kool, prei, knolselder en aardappelen is 75 cm. Bonen en bieten worden gezaaid op 50 cm. De prei kweekt hij zelf op onderkoepels. Hij zaait met een preciesiezaai-

machine in potgrond. Deze techniek maakt het mogelijk om op zware leemgrond een bijna onkruidvrije en totale opkomst te bekomen. Een groeiend deel van deze preiplanten wordt verkocht aan collega's-biotelers.

Als basisbemesting gebruikt Thierry gangbare runderstalmest, aangevuld met mengmest en stalmest van de eigen varkens. Daarnaast kiest hij er geregeld voor om het stro op het veld te verhakselen, om zo een goed koolstofgehalte te verkrijgen. De stalmest wordt lichtjes ingewerkt met het gehakselde stro. Na een eerste kieming van de onkruidzaden wordt een mengeling van groenbedekkers ingezaaid met de diepwoeler en de rotoreg. Verder zijn alle plantmachines voorzien van rijenbemesting. Deze startbemesting vindt Thierry noodzakelijk voor een goede jeugdgroei van het gewas.

Onkruidbeheersing, de uitdaging

Het bedrijf investeerde veel in het machinepark. Voor bijna alle teelten heeft Thierry de noodzakelijke machines in huis, van planten tot schoffelen en oogsten. Dit is een bewuste keuze. "Als je een goed product wil afleveren, moet je vlot en efficiënt kunnen werken. De teelten staan op 2 rijenafstanden: 50 en 75 cm. De trekkers rijden voor de teeltverzorging op 150 cm spoorbreedte. Voor grondbewerking is dit 180 cm, met lage-drukbanden. In de loods vind je onder andere een Treffler-wiedeg, een front-schoffel met verschillende (hoek)messen, torsiewieders, kooiwielen, een Rotaflex-intrarijwieder, rijenfrees met aanaarder, zaai- en plantmachines, prei- en knol-oogstmachines, een koelcel, en nog veel meer. Doordat hij zelf machines (ver-)bouwt en herstelt moeten er zelden externe (dure) vaklui op het erf komen. Er gaat ook veel aandacht naar een degelijk onderhoud en het startklaar maken van de machines, zodat er geen tijd verloren gaat in de drukke weken.

In 2011 werd een grote stap voorwaarts gezet door op de trekkers gps-sturing in te bouwen. "Hierdoor kunnen we op de belangrijke droge dagen nog tot in de late uurtjes verder werken, ook al is het reeds donker. De trekker blijft steeds de goede lijn volgen. Bovendien moet ik niet constant gefocust zijn op het sturen, waardoor ik de werktuigen beter kan bijsturen waar nodig. We kunnen recht en evenwijdig zaaien of planten, wat onder meer nuttig is voor het schoffelen. Het meten

van oppervlakte en lengte is nuttig voor het bestellen van het plantgoed en ook om de perceelindeling te handhaven bij opeenvolgende aanplantingen." Als volgende stap zou Thierry graag seizoen-gebonden rijpaden invoeren, met een spoorbreedte van 3 of 3,15 m. Hij merkt een productiedaling van 10% op waar geplant werd op bereiden grond. Een onbereden zaaibed geeft extra volume voor een regelmatige wortelgroei. Dat leidt tot een sterkere en ziektebestendige plant.

thuringiensis. De aardappelplaag bestrijdt Beaucarne met koperhydroxide tot het loof kan worden geklapt, wanneer het pootgoedkaliber bereikt is.

Afzet

Thierry teelt het merendeel van zijn groenten onder contract voor de diepvriesindustrie. Een deel van de kolen, prei, knolselder en aardappelen wordt bewaard in 2 frigo's (op 6 °C en 0 °C). Die producten worden verkocht aan groot-handelaars, winkeliers en via hoeve-

© FOTOSTUDIO JOHANNA VANDEN HEDE

THIERRY BEAUCARNE

Leeftijd: 45
Gemeente: Moeskroen
Specialisatie: akkerbouw en groenteteelt

Het rek met schoffels en toebehoren, dat is mijn versie van het fytolokaal.

Gewasbescherming

Dit jaar was een rampzalig jaar voor de kolenteelt op het bedrijf van Thierry. In enkele dagen werden alle kolenplanten compleet opgevreten door de houtduiven. Het gebruik van wildnetten moet dit in de toekomst helpen vermijden, maar de wekelijkse schoffelbeurt zal daardoor lastiger uitvallen. Op de knolselder wordt om de 2 weken boor aangebracht. Om de bladgroei te ondersteunen past hij op iedere teelt magnesiumsulfaat toe. Als natuurlijke insecticide wordt er af en toe gebruik gemaakt van Tracer en *Bacillus*

verkoop tijdens de wintermaanden. De baktarwe gaat naar een lokale molenaar. Bij het afsluiten van ons gesprek vertelt Thierry dat hij het overinvesteren in machines als een knelpunt ervaart. "Ik beschouw het als een noodzakelijk kwaad. Doe je dit niet, dan ben je meer geld kwijt aan personeel. Nu moeten we maximum 15 uur/ha handmatig schoffelen. Bovendien zorgen machines ervoor dat je je lichaam wat kan sparen. Je lichaam is je meest kostbare machine, daar moet je zorg voor dragen!" ■

BIO WAS BEWUSTE KEUZE

Marc Bleys was al ouder dan veertig toen hij ervoor koos om aan biologische landbouw te doen. Hij had helemaal geen landbouwachtergrond en koos daarom voor de opleiding 'Biologische land- en tuinbouw' bij Landwijzer. – *Sander Van Haver, Bio zoekt Boer*

In 2005 kocht Marc een oude hoeve met 5 ha omliggende grond in Kortemark. Vrijwel onmiddellijk werd de grond in omschakeling gebracht, met als teelt gras-klover. Zo kon hij in 2007 als biologische tuinbouwer aan de slag. "Doordat ik pas op latere leeftijd startte en de omvang van het bedrijf eerder bescheiden was, kon ik voor een groot deel werken met eigen vermogen", vertelt Marc. "Mede hierdoor kreeg ik mijn bedrijf op financieel vlak snel op de rails. Ook degelijk bedrijfsadvies is cruciaal in de opstartfase. Door de hulp van collega-bioteler Walter Cambi en adviseur Lieven Delanote van Inagro ging het stapsgewijs de goede kant op." Vandaag is Marc voltijds actief op het bedrijf. Zijn schoonzus Veerle werkt halftijds mee. Arbeidspieken worden opgevangen met enkele seizoenarbeiders. Marc denkt dat de loonkosten nog kunnen dalen door een verdere harmonisering van de teelten (met onder meer een vaste rijenafstand) en een beperking van het aantal teelten.

Vruchtwisseling

Op de 5 ha zeer lichte zandleemgrond rondom zijn bedrijfszetel houdt Marc een teeltrotatie van één op 5 aan. Hij werkt telkens in blokken van 1 ha. Na gras-klover volgen respectievelijk spruiten, prei, wortelgewassen (pastinaak en schorseneren) en diverse andere teelten (aardbeien, courgette, sluiwererwten, (boter)bonen, groenlof). Gedurende het eerste jaar moet de gras-klover zorgen voor een natuurlijke stikstofaanrijking, een toename van de organische stof in de bodem en een daling van de onkruiddruk. Het tweede jaar plant hij er koolgewassen. In het verleden teelde hij koolrabi, savooikool en spruiten, maar die eerste 2 teelten wil hij afbouwen. Spruiten geven de beste zekerheid inzake afzet en prijs en passen zeer goed in het arbeidsschema. De

oogst gebeurt manueel. De teelt vergt verder weinig extra investeringen op het vlak van machines en oogstmateriaal. In het derde jaar wordt er prei geplant. Het planten en wekelijks uitrijden is werk voor de loonwerker. De prei wordt manueel droog geschoond en gewassen in een wastunnel. Het jaar nadien komen er wortelgewassen op het perceel, met name pastinaak en schorseneren. De teelt van schorseneren staat echter teelttechnisch nog niet op punt: onkruidbeheersing en rooien verlopen nog niet naar wens. Laten rooien door een loonwerker is niet echt een optie omdat de kwaliteit aangetast wordt. Dit verhoogt immers het risico op gebroken wortelen. Tot deze problemen opgelost zijn, houdt

Marc daarom het areaal schorseneren eerder beperkt. In het vijfde jaar komen er diverse teelten op 1 ha: 12 are aardbeien, 30 are late courgettes en verder nog teelten zoals sluiwererwten, (boter)bonen en groenlof. Marc kiest voor zeer weinig dubbele teelten. Teelten die veel water vragen zijn niet voor zijn bedrijf bestemd omdat hij enkel een beroep kan doen op hemelwater. Dat gebruikt hij vooral om de tunnelserres, waarin hij de aardbeien en boontjes teelt, te voorzien van het nodige water. De volledige afzet verloopt via BelOrta. Bij de opstart van het bedrijf speelde Marc even met het idee om te vermarkten via de korte keten. Hij zag daarvan af wegens

WAALHOEKHOF

Leeftijd: Marc Bleys (53)
Gemeente: Kortemark
Specialisatie: groenteteelt

Je mag nog wikken en wegen zo veel je wilt,
uiteindelijk is het de natuur die beslist.

de van arbeidsorganisatie en omdat de regio misschien minder geschikt is voor thuisverkoop. De veiling bleek een goed alternatief.

Zaaien en planten

Waar mogelijk wordt er voor biologisch zaai- en plantgoed gekozen, maar er wordt eveneens een economische afweging gemaakt. "Het moet resulteren in een kwalitatief eindproduct en een behoorlijke productie. Indien dat niet zeker is, kiezen we voor niet-ontsmet gangbaar zaad." Het plantgoed komt voornamelijk van bij De Koster (courgette, spruiten, groenlof) en Keizers (prei). Omdat de biologische variant in de regio moeilijker te vinden is, gebruikt Marc voor zijn basisbemesting gangbare runderstalmest, die afkomstig is van het melkvee van de buurman. Dit wordt aangevuld met

.....
De loonkosten moeten nog kunnen dalen door een verdere harmonisering van de teelten.
.....

Vlaco-groencompost om jaar na jaar het gehalte aan organische stof in de bodem te doen stijgen. Waar nodig wordt er organische korrelmest gebruikt, voornamelijk in de spruiten en de prei.

Onkruidbeheersing

Bij de aankoop van de boerderij werden enkele machines mee overgenomen: een cultivator, een tweeschaarsploeg en 2 kleine tractoren. Vervolgens werden er enkele noodzakelijke aankopen gedaan: een frees, een kolenplanter, een wiedeeg en een complete schoffelbalk (ganzenvoeten, vingerwieders ...). Investerings in zaai- en oogstmachines gebeurden niet omdat er in de streek veel loonwerkers actief zijn in de groenteteelt. Later werd er nog geïnvesteerd in een zelfrijdend wiedebed, een onkruidbrander, een spitfrees en een tractor van 75 pk. Deze aankopen bleken een grote aanwinst ten behoeve van de onkruidbestrijding. De onkruidbrander bewijst zijn meerwaarde in de teelt van pastinaak en boon (vals zaai-bed). Door de inzet van het wiedebed wordt het wiede-werk ergonomischer en efficiënter.

Op piekmomenten wordt de bijkomende arbeidsbehoefte opgevangen met seizoenarbeid.

Dit jaar was de onkruiddruk in bepaalde teelten zeer groot, onder andere in de schorseneren en de prei. Later op het seizoen was het knopkruid moeilijk onder controle te houden in de boontjes. Het is dus nog wat zoeken naar de ideale onkruidbestrijdingstechnieken, al is elk jaar verschillend door de wisselende weersomstandigheden.

Gewasbescherming

De basis van de gewasbescherming ligt in principe in het kiezen van resistente rassen, een goede teeltiming, een gepaste bemesting van de bodem en een consequente vruchtafwisseling. Duiven en konijnen worden in koolgewassen en boontjes geweerd met wildnetten. In de kolen beschermen de wildnetten het gewas ook tegen rupsen van de grotere vlinders en motten.

Op het bedrijf wordt gebruik gemaakt van slakkenkorrels, spinosad, *Bacillus thuringiensis* en natuurlijke pyrethrum. Bij het toepassen van deze middelen wordt er een beroep gedaan op bedrijfsadvies en op waarschuwingsberichten van Inagro en de veiling. In de pastinaak worden gele vallen gebruikt om na te gaan of de wortelvlieg actief is. De inzet van de middelen verschilt heel sterk van jaar tot jaar.

In de aardbeienteelt zet men elk jaar natuurlijke vijanden uit. Hier is het een kunst om te bepalen wanneer er moet worden uitgezet. De plaag moet immers bestreden worden door de natuurlijke vijanden van zodra ze zichtbaar is. ■

TEELTPLAN AANGEPAST AAN BESCHIKBARE ARBEID

In 1987 nam Jean-Pierre Mouton samen met zijn vrouw Marleen het bedrijf van zijn ouders over. In ongeveer 3 jaar werden de percelen stap voor stap omgeschakeld naar de biologische teelt, zodat tegen 1991 alle grond als biologisch gecertificeerd was. — Sander Van Haver, *Bio zoekt Boer*

De opstartfase was beslist geen makkelijke periode, herinneren ze zich. “De zware leninglast maakte het moeilijk om nog veel investeringen te doen die inspeelden op de noden van het moment”, vertelt Jean-Pierre. “Van zodra er wat financiële ademruimte kwam, investeerden we prioritair in de drainage van onze gronden. Pas later kwam budget vrij voor het optimaliseren van de machines en voor opslagruimte. Nu is het bedrijf goed rendabel.”

Vruchtwisseling

Op de 24 ha zandleemgronden werken Jean-Pierre en Marleen met een vruchtwisseling van één op 4, telkens in blokken van 6 ha. Tijdens de winterperiode is 19

van de 24 ha bedekt met Japanse haver, klaver, wikke of rogge.

In het verleden teelden ze zeer veel verschillende soorten groenten. Om de werkdruk te organiseren doorheen het jaar, kozen ze voor een beperkt aantal teelten. Ook prei verdween uit de rotatie. “Het oogsten in natte en koude omstandigheden is fysiek erg zwaar. Enkele jaren geleden gebruikten we ook nog serres, maar dit was te intensief om het te kunnen combineren met het werk op de akkers.”

Het eerste jaar van de rotatie teelt men gerst met een onderzaai van klaver. De gerst wordt als GPS (geheleplantensilage) verkocht voor veevoeder. De klaver groeit nadien mooi door en zorgt

voor een natuurlijke stikstofaanrijking. Het tweede jaar komt er een dubbele teelt van koolgewassen, met name Chinese kool, paksoi, rodekool, wittekool en broccoli. Het jaar nadien worden er aardappelen gepoot. Jean-Pierre is vooral tevreden over de rassen Agria en Franceline. Frieslander ervaart hij als te gevoelig voor *Phytophthora infestans*. Daarom verdwijnt dit ras uit het bouwplan. Het vierde jaar worden er 3 ha courgettes en 3 ha knolselder geteeld.

.....
Maaimeestoffen hebben potentieel, maar ze zijn moeilijk te combineren met niet-kerend.
.....

Zaaien en planten

Jean-Pierre kiest ervoor om vooral met plantgoed te werken. Het enige dat nog gezaaid wordt zijn de granen en groenbedekkers en hiervoor wordt zo veel mogelijk biologisch zaaizaad gebruikt. Al de andere teelten vertrekken vanuit biologisch plantgoed dat aangekocht wordt bij Grootscholten en Jongerius. Voor de teelt van aardappelen kochten ze kiemrekken om een goede voorkieming te bekomen. De basisbemesting bestaat uit biologische rundermengmest. Om een humusrijke toplaag in de bodem te bekomen wordt er ook veel groencompost, en voor sommige teelten geitenmest, opgebracht. Jean-Pierre maakte jarenlang zelf compost. Hij ondervond dat hij te veel beteelbare oppervlakte verloor voor de com-

Enkele medewerkers van het Zilverleen tijdens het oogsten van broccoli. Jean-Pierre en Marleen schrapten onder meer de preiteelt om de arbeidsorganisatie te vereenvoudigen.

HET ZILVERLEEN

Leeftijd: Jean-Pierre Mouton (54) en Marleen Masson (50)

Gemeente: Alveringem

Specialisatie: akkerbouw en groenteteelt

Bij de opstart van je bedrijf heb je soms te weinig tijd om alles te overzien.

posthoop. Bovendien veroorzaakte het meermalen berijden van de grond tijdens het keren van de hoop verdichting van de bodem. Waar nodig krijgen de teelten nog een rijenbemesting met organische korrelmest. Hiervoor wordt gekozen voor een korrel op plantaardige basis ten einde geen extra fosfor aan te voeren. Om het bodemleven te sparen en de bodemstructuur en humusopbouw te verbeteren wordt er ploegloos gewerkt met een Actisol (zie *Management&Techniek* 21 van 5 december). Dit is zeker niet altijd evident. We zouden graag eens experimenteren met gras-klover als maaimeststof", vertelt Jean-Pierre. "Dat is echter niet zo eenvoudig te realiseren, omdat het gras best wordt ondergeploegd voor de volgteelt. Maar ik geloof wel dat maaimeststoffen een toekomst zouden kunnen hebben op ons bedrijf."

Onkruidbeheersing

Doorheen de jaren werd er steeds geïnvesteerd in machines om de onkruidbestrijding te optimaliseren, zoals een Treffer-wiedeg, vingerwieder en torsie-

wieder. Sinds kort werken ze met gps-sturing om het planten en schoffelen perfect op elkaar te kunnen afstemmen. Op die manier kan je onkruid tot zeer dicht tegen de rijen machinaal verwijderen. Dit jaar bleek de onkruidbestrijding in het tweede deel van het teeltseizoen niet evident. Door het aanhoudende natte weer kon men niet altijd tijdig schoffelen. Korte perioden van 2 à 3 dagen mooi weer volstaan niet om alle akkers te

schoffelen. Des te meer is het voor een bioteler erg belangrijk droge of goed gedraineerde percelen te bewerken.

Gewasbescherming

In de beginjaren ging gemakkelijk 40% van de oogst verloren door wildschade en insectenplagen. Nadien kwamen er betere technieken om de schade te beperken. Er werd sterk geïnvesteerd in wildnetten. In de kolen worden af en toe Tracer en *Bacillus thuringiensis* gebruikt tegen insectenschade. Bij de knolselder wordt uienolie geplaatst om de wortelvlieg op afstand te houden. Verder zet men koper in als fungicide tegen de aardappelplaag.

Afzet

De afzet verloopt grotendeels via Colruyt, Bioplanet en Biofresh. Het vraagt niet veel tijd om de afzet via deze kanalen te organiseren. Hierdoor is er meer tijd voor het effectief telen. Het transport wordt verzorgd door Biologicistic die tevens afnemer is. Een klein deel van de productie vindt ook zijn weg via de korte keten. Tijdens de piekproductie van courgette en broccoli ontstaat er soms een overaanbod. Deze worden dan niet geoogst.

Personeel

Jean-Pierre en Marleen werken voltijds op het bedrijf, samen met een drietal voltijdse arbeidsequivalenten (VTE) aan seizoenarbeiders. Gedurende de arbeidspieken komen er nog een aantal seizoenarbeiders bij. Stilaan merken Jean-Pierre en Marleen dat ze slechter recupereren van de zware arbeidspieken. Ze willen binnen enkele jaren beginnen met uitkijken naar een opvolger, om na jaren van hard werken mét veel arbeidsvreugde, te kunnen genieten van de welverdiende rust! ■

BIO ZOEKT BOER

Bio zoekt Boer heeft als doel om Vlaamse land- en tuinbouwers te motiveren en begeleiden bij de overweging om hun bedrijf om te schakelen naar biologische landbouw.

Heb je plannen? 'Bio zoekt Boer' helpt je antwoorden vinden op al jouw vragen.

Sander Van Haver, bioconsulent

tel. 0470 26 66 60, info@biozoektboer.be, www.biozoektboer.be

bio ZOEKT BOER
* Een gemeenschappelijk initiatief van
BIOFORUM VLAANDEREN

bio ZOEKT KETEN
EEN PROJECT VAN BIOFORUM VLAANDEREN

Vlaanderen
verbeelding werkt